

ת"פ 8809/11/13 - מדינת ישראל נגד ג א

בתי המשפט

בית משפט השלום

בירושלים

בפני: כב' השופט אלכסנדר רון

ת"פ 8809-11-13

תאריך: כ' חשוון תשע"ה, 13 נובמבר 2014

המאשימה

הנאשם

בעניין: מדינת ישראל

נ ג ד

ג א

נוכחים:

ב"כ המאשימה: עו"ד חגי פליישמן
הנאשם ובא כוחו עו"ד אשר אוחיון

גזר דין

1. כללי

הנאשם הורשע על פי הודאתו בכתב אישום המייחס לו (לאחר תיקונו), את תקיפת אשתו שאף גרמה לה לחבלה של ממש ועבירת איומים.

2. תמצית העובדות

על פי עובדות כתב האישום בהן הודה הנאשם, במועד קרות האירוע התפתח וויכוח בין בני הזוג במהלכו איים הנאשם על המתלוננת, השליך לעברה כיסא פלסטיק וירק עליה, השכיב אותה על רצפת החדר, אחז בצווארה ולאחר כל זאת שם את פעמיו למטבח המצוי בסמוך, וכלשון סעיף 4 לכתב האישום: **"לקח סכין מטבח גדולה והצמיד אותה לצווארה של המתלוננת, באומרו: "כדאי לך לצאת מהבית לפני שאני הורג אותך".** סוף האירוע משתקף בסעיף 5 לפרק העובדות לפיו היכה הנאשם את המתלוננת בגבה, במותנה וברגלה, וכל זאת כשבתם בת השנתיים - נוכחת. בעקבות זאת אף נפגעה המתלוננת ונגרמו לה המטומות.

3. מתחם הענישה

מתחם הענישה לטענת המאשימה - בין מאסר מותנה לבין 4 שנות מאסר. ייתכן שהרף העליון של המתחם

כשהנזק המוחשי הנגרם למתלוננת מוגבל בהיקפו, מעט נמוך יותר, ועם זאת מתיישבת עמדת המאשימה עם המתחם הרלוונטי: לתפיסתי בין מאסר על תנאי לבין כשלש שנות מאסר.

4. הרשעות קודמות

לחובת הנאשם חמש הרשעות קודמות בעבירות שעיקרן בתחום האלימות. החשובה שבהן - מיום 4.6.2012, בתיק 51541-12-11 (בית המשפט המחוזי בירושלים), ובה הורשע באיומים, בתקיפה שגרמה לחבלה של ממש ובמקבץ של עבירות נלוות. בעקבותיה נדון הנאשם לשנת מאסר בפועל ולששה חודשי מאסר מותנים רלוונטיים להפעלה בתיק זה. אמנם, לא הורשע הנאשם באלימות בתחומי המשפחה, אלא בהקשר אחר, אך על פני הדברים יש באותה הרשעה כדי ללמד על מידה ניכרת של אלימות הגלומה בנאשם, ועל המסוכנות הנשקפת ממנו. כאמור, בתוך תקופת התנאי, בוצעה העבירה דן.

5. מאמצים במישור השיקומי

לאחר שנעצר ובגיבוי שירות המבחן התאפשר לנאשם למצות את המסלול השיקומי.

א. בתחילה, נעצר הנאשם ביום בו הוגש כנגדו כתב האישום.

ב. עם זאת, ביום 22.12.2013, נכון היה בית המשפט לאשר את שחרור הנאשם למעצר בית באזוק אלקטרוני, בד בבד עם מתן אפשרות לצעדים ראשונים במתווה שיקומי ב"בית נועם" במועדים מוגדרים, ובליווי אמו.

ג. בחודשים הבאים ליווה בית המשפט את המהלך השיקומי בהתאם להמלצות שירות המבחן. בתוך כך אף אושרו גמישויות בכל הקשור לתנאי שחרור הנאשם. עם זאת, מצביעה בחינת תסקירי שרות המבחן שהוגשו, במצוות בית המשפט, בתדירות רבה, על כך שכבר בשלביו הראשונים של הליך השיקום עלתה השאלה האם בכלל, ועד כמה, היה הליך השיקום - ממשי. שימת לב בנקודה זו, בין היתר, לתסקיר מיום 5.2.2014, למשל, שמדווח על כך, שביום 2.2.2014 שולב, אמנם, הנאשם למטרה טיפולית ב"בית נועם" ואולם כבר בפסקה

שלאחריה נאמר, שכיומיים לאחר מכן, הודיע הנאשם על רצונו לעזוב. באשר, כמפורט להלן, עתיד בא כוח הנאשם לשים את עיקר יהבו על המהלך השיקומי שעבר הנאשם, שימת לב כבר משלב זה של פירוט התהליך, עד כמה אין קו טיעון זה ניצב על קרקע איתנה דיה.

ד. ביום 13.4.2014 אף נכון היה שירות המבחן במסגרת תסקיר מעצר משלים שהוגש, להמליץ לאפשר לנאשם להיפגש עם המתלוננת ובנותיו, הן בבית אימו והן בבית המתלוננת עצמה, גם אם בנוכחות בני משפחתו. ביום 23.4.2014 נכון היה בית המשפט לאמץ בעיקרן את המלצות שירות המבחן. כללו של דין בנקודה זו במסקנה, שנכון היה בית המשפט לכברת דרך ארוכה לטובת הנאשם כדי לאפשר מיצוי מלא ומיטבי של כל סיכוי אפשרי לשיקום.

ה. ביום 19.5.2014 אף נתאפשר לנאשם לצאת לעבודה, והכל כחלק מאותה מגמה. בהמשך ניתנו החלטות נוספות המתיישבות עם המאמץ השיקומי.

ו. ברם, ביום 30.9.2014 הוגשה בקשה לעיון חוזר בטענות בדבר הפרת תנאי השחרור. הנאשם נעצר, ולמחרת היום ניתנה החלטת בית המשפט שהחזירה את הנושא לשירות המבחן. בהעדר המלצה בדבר חלופת מעצר עדכנית ומספקת, נותר הנאשם במעצר עד עתה.

נחלקים הצדדים בשאלה האם העובדות, שבעטיין, לטענת המאשימה, הוגשה הבקשה לעיון חוזר נכונות, אם לאו, ואכן רואה אני עצמי מחויב להימנע ממתן משקל לטענות בדבר הפרת תנאי השחרור ו/או איומים ו/או אלימות כלפי המתלוננת, שלא הוכחו: כלל ועיקר, נדרש בית המשפט להקפדה ומחויב בית המשפט לבסס את פסיקתו על אותן עובדות בהן הודה הנאשם במסגרת כתב האישום, ולא על עובדות נטענות שאולי הצדיקו עיון חוזר בתנאי שחרורו, אך אין לראותן כמוכחות, בוודאי לא במסגרת הדיון המתבסס על כתב האישום הנתון. ואולם, בד בבד, הגם שער אני לדגש הרב ששם הסנגור הנכבד על סיכויי השיקום, בין היתר, על רקע דברי אשתו בפתיח לדיון בטיעונים לעונש, ספק אם בנסיבות אלה, ניתן לראות את המהלך השיקומי, ככזה שהגיע לסיום מוצלח: לא בטוח כלל שהגיע לסיום כלשהו. ולכל הפחות יש לקבוע, שבשלב זה, המהלך השיקומי לא מיצה את עצמו, וגם אם, אולי, צודק הסנגור בצינו שאין על הפרק מהלך שנכשל, אין בשלב זה בפני בית המשפט מהלך שיקומי שהגיע כדי גמר מוכח. זאת תמונת המצב במישור זה, במועד בו נתבקש בית המשפט לגזור את דינו של הנאשם, שבנסיבות

שפורטו הגיע לדיון מתא המעצר.

6. תסקיר שירות המבחן

על שולחן בית המשפט מונח תסקיר, ובמצוות החוק אמנע מהבאת פרטי כל האמור בו. ניכרת בתסקיר הדילמה בין מודעות למצבו של הנאשם ולמסוכנות הנשקפת ממנו, לבין הערכה שסיכויי שיקום, בכל זאת, קיימים, וגם אם המהלך הטיפולי לא מיצה את עצמו עד למועד הטיעונים לעונש, כשבידוע שזמן לא רב קודם לכן נעצר בשנית, אף אין לומר שהטיפול לא צלח. וכך מוצא עצמו בית המשפט כשבפניו תסקיר המצביע על מסוכנות ממשית, אך במקביל, גם מצויות בו פסקאות הדנות בסיכויי השיקום ואף המלצה לתוכנית לשיקום. לסופו של יום ממליץ שירות המבחן על 400 שעות עבודה לתועלת הציבור, והגם שעולה בבירור שמודעת הייתה קצינת המבחן למאסר המותנה התקף לחובת הנאשם, נמנעת היא מהמלצה, בין להפעילו ובין להאריכו. מכל מקום, כבר בשלב זה של הדיון נמצא לקבוע שעבודה לתועלת הציבור, כשברקע עבירות שחומרתן כאמור, ושבוצעו על ידי נאשם שהשתחרר זה לא כבר מבית הכלא ולחובתו מאסר מותנה כאמור, נעדרת כל אחיזה.

7. עמדת ההגנה

עמדת ההגנה שפורטה בהרחבה על ידי בא כוחו הנכבד של הנאשם, שמה את הדגש על המהלך השיקומי, תוך הדגשה שאין לומר שהוא נכשל למרות שמעצרו חודש. עמודי התווך לטיעון זה, בעמדת המתלוננת, וחשוב מכך, בעמדת שירות המבחן. הפיתרון המשפטי האפשרי, לשיטתו - בהרשעה בגין אחת העבירות, הטלת של"צ כהמלצת שירות המבחן, ביטול ההרשעה בעבירה האחרת, ומבחן שיאפשר את המשך הטיפול והחזרת הנאשם לביתו, בידועו, שאם ימעד, ייתכן ויורשע ויפתח מחדש הדיון בשאלת עונשו ('בעבירה האחרת'). אכן, ישנם מקרים בהם נכון להורות על פירוק כתב האישום, ויש הצדקה למתווה מורכב ברוח דברי הסניגור הנכבד. ברם, דומני, שאין זה המקרה המתאים לכך.

8. תמונת המצב המסכמת

אפילו סברתי לאמץ את טענות ההגנה שהתבססו על ההנחה שברקע הליך שיקומי שהתנהל באופן מוצלח מאוד חודשים רבים, ספק אם יכולתי להימנע מהמסקנות המתחייבות ביחס לנאשם שביצע עבירות כה חמורות, כשברקע

עבר פלילי ומאסר על תנאי רלוונטי להפעלה. קל וחומר, כשתמונת המצב השיקומית אינה חד משמעית. עוד אציין, שנפסק פעמים לאין מספר שהארכת תוקפו של מאסר מותנה הינה חריג שראוי לאשרו רק בנסיבות המתאימות - ראה סעיף 56(א) לחוק העונשין וכן רע"פ 7391/08 יוסף מחאג'נה נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 14.9.2009) -

על פי מצוות החוק, הארכת תקופת תנאי אפשרית 'מטעמים שיירשמו.. אם שוכנע בית המשפט שבנסיבות הענין לא יהיה זה צודק להפעיל את המאסר על תנאי' [סעיף 56(א) לחוק העונשין]... שיקול הדעת הניתן לבית המשפט בהארכת עונש מאסר מותנה מתמקד במצבים שבהם מוצדק לתת לנאשם הזדמנות נוספת לחזור לדרך הישר, כאשר הוא מראה סימנים המניחים יסוד לציפייה כי כך יהיה...".

לצער, זו אינה תמונת המצב, לפחות בשלב זה. בשים לב לעמדת ההגנה, פשיטא ופשיטא שאין אלה נסיבות בהן יוכל בית המשפט להתעלם מהמאסר המותנה האמור, ובוודאי שאין אלה נסיבות המצדיקות את הארכת התנאי. לא נעלמו מעיני דבריה הנוגעים ללב של אשת הנאשם שביקשה, וחזרה וביקשה, שיקל בית המשפט עם הנאשם ויאפשר לו לשוב לביתו. ברם, חוששני שאין כל בסיס משפטי לפסיקה בכיוון זה, ומעל הצורך אציין, שיותר מפעם אחת נתנה פסיקת בית המשפט ביטוי לחובת בית המשפט לנקוט מעט זהירות ביחס לדברי מתלוננת החוזרת בה מתלונתה כלפי בן זוגה, או כבפרשתנו, מבקשת להקל עימו בצורה שאינה מתיישבת עם האמור בתלונותיה כלפיו בעבר, למרות העבירות שביצע כלפיה:-

... אף שאין להתעלם מרצונה של בת זוגו של העורר כי הוא ישוחרר מן המעצר ויחזור הביתה, יש להגן עליה ועל ילדיה מפני סיכונים, גם אם היא מוכנה ורוצה ליטול את הסיכונים על עצמה. על מערכת אכיפת החוק מוטלת אחריות כבדה לגונן על קרבתו אלימות במשפחה ולבוא לעזרתם גם מקום שהם עצמם מתקשים לקבל את גזירת מעצרו של בן המשפחה האלים והפרדתו מהם, בין מאחר, שחרף פוגענותו, הוא נותר מושא אהבתם, ובין עקב יחסי תלות רגשיים וכלכליים השוררים בינם לבינו] - ההדגשות שלי - א. ר.; בש"פ 260/06 פלוני נ' מדינת ישראל, (פורסם בנבו) 19.1.2006].

ממאסר בפועל אין מנוס, ובשים לב לחומרת העבירה, אף אתקשה להסתפק בתקופת התנאי. ואם בכל זאת לא אמצה את הדין עם הנאשם, אעשה כן על בסיס משקלם המצטבר של מספר שיקולים. ראשית תצוין הודאת הנאשם שחסכה מזמנו של בית המשפט; ושנית, ראוי, לפחות בכל הקשור לתקופת המאסר, לתת משקל לאותם חלקים בתסקיר שירות המבחן המשקפים את התקווה שבכל זאת קיימת, לדעת קצינת המבחן הנכבדה, למיצוי ההליך השיקומי ולהבאתו כדי גמר מבורך. בעמדה זו, המשתקפת בהמלצה לעבודות לתועלת הציבור (המלצה

שאותה, על פני הדברים, מן הנמנע לקבל), נכון אני לראות כעמדה המצדדת, לפחות לחלופין, בענישה פחותה מעט מהנדרש על פי עקרון ההלימה. הביטוי העיקרי למשקל שיינתן לאמור בפסקה זו - בנכונות בית המשפט לאשר את הפעלת המאסר המותנה בחופף למאסר שייגזר על הנאשם במסגרת גזר דין זה.

9. סוף דבר

ממאסר בפועל לתקופה ממשית, אין כל מנוס. חומרת העבירה ודרישת החוק להלימה סבירה בין העבירה לבין העונש מחייבת מאסר ממשי, ועל פני הדברים, אין הדעת נותנת, שמצב בו מצמיד נאשם סכין מטבח לצווארה של מתלוננת ומאיים להרוג אותה, לא יסתיים בבית הכלא.

10. לסופו של יום נגזר בזה כדלקמן:

מאסר - מאסר בפועל לתקופה של 10 חודשים. תקופת מאסרו תחושב מהיום, ובניכוי 102 ימים בהם שהה במעצר עד היום (בשני שלבים).

הפעלת מאסר על תנאי - מפעיל בזאת מאסר על תנאי שהוטל על הנאשם ביום 4.6.2012 בת"פ 51541-12-11 של בית המשפט המחוזי בירושלים, לתקופה של 6 חודשים, לריצוי בחופף להנ"ל.

מאסר על תנאי - מאסר על תנאי לתקופה של 4 חודשים. הנאשם ישא בעונש זה אם בתקופה של שנתיים מיום שחרורו יעבור עבירה נוספת לפי סימן ח' של פרק י' או סעיף 192 לחוק העונשין.

זכות ערעור על פסק הדין תוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, כ' חשון, 13 נובמבר 2014, במעמד הצדדים.